

॥ ५८ ॥ ५९ ॥ इत्यारण्यकेपर्वणिनैलकंठीयेभारतभाष्यदीपेद्विपंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५२ ॥ ॥५३॥ आसीदिति उपपन्नः युक्तः ॥ १॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥
 सौदामनीप्रावृषेण्यमेघसंबंधिनी सुष्ठुजगतोजीवनंददतितेसुदामानोमेघास्तेषांसमूहः सौदामनः प्रावृट्कालस्तत्संबंधिनी साहिअत्यंतद्योतमानाभवतीतिप्रसिद्धं ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ मूर्तिमान्शरीरी
 भवान्हिसंवृतोवीरैर्भ्रातृभिर्देवसंमितैः ॥ ब्रह्मकल्पैर्द्विजाग्र्यैश्चतस्मान्नाहंसिशोचितुं ॥ ५८ ॥ युधिष्ठिर उवाच विस्तरेणाहमिच्छामिनलस्यसुमहात्मनः ॥
 चरितंवदतांश्रेष्ठतन्ममाख्यातुमर्हसि ॥ ५९ ॥ इतिश्रीमहाभारते आ० नलोपाख्यानप० द्विपंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५२ ॥ ॥५३॥ ॥५३॥ ॥५३॥
 बृहदश्व उवाच आसीद्राजानलोनामवीरसेनसुतोवली ॥ उपपन्नो गुणैरिष्टैरूपवानश्वकोविदः ॥ १ ॥ अतिष्ठन्मनुजेंद्राणांमूर्ध्निदेवपतिर्यथा ॥ उपर्युपरि स
 र्वेषामादित्यइवतेजसा ॥ २ ॥ ब्रह्मण्योवेदविच्छूरोनिषधेषुमहीपतिः ॥ अक्षप्रियः सत्यवादीमहानक्षौहिणीपतिः ॥ ३ ॥ ईप्सितोवरनारीणामुदारः संयतेन्द्रि
 यः ॥ रक्षिताधन्विनांश्रेष्ठः साक्षादिवमनुः स्वयं ॥ ४ ॥ तथैवासीद्विदर्भेषुभीमोभीमपराक्रमः ॥ शूरः सर्वगुणैर्युक्तः प्रजाकामः सचाप्रजः ॥ ५ ॥ सप्रजार्थेपरंय
 त्मकरोत्सुसमाहितः ॥ तमभ्यगच्छद्ब्रह्मर्षिर्दमनोनामभारत ॥ ६ ॥ तंसभीमः प्रजाकामस्तोषयामासधर्मवित् ॥ महिष्यासहराजेंद्रसत्कारेणसुवर्चसं ॥ ७ ॥ त
 स्मैप्रसन्नोदमनः सभार्यायवरंद्रदौ ॥ कन्यारत्नंकुमारांश्चत्रीनुदारान्महायशाः ॥ ८ ॥ दमयंतींदमंदांतंदमनंचसुवर्चसं ॥ उपपन्नान्गुणैः सर्वैर्भीमान्भीमपराक्र
 मान् ॥ ९ ॥ दमयंतीतुरूपेणतेजसायशसाश्रिया ॥ सौभाग्येनचलोकेषुयशःप्रापसुमध्यमा ॥ १० ॥ अथतांवयसिप्राप्तेदासीनांसमलंकृतं ॥ शतंशतंसखी
 नांचपर्युपासच्छचीमिव ॥ ११ ॥ तत्रस्मराजतेभैमीसर्वाभरणभूषिता ॥ सखीमध्येऽनवद्यांगीविद्युत्सौदामनीतथा ॥ १२ ॥ अतीवरूपसंपन्नाश्रीरिवायतलो
 चना ॥ नदेवेषुनयक्षेपुतादृग्रूपवतीकचिन् ॥ १३ ॥ मानुषेष्वपिचान्येषुदृष्टपूर्वाथवाश्रुता ॥ चित्तप्रसादनीवालादेवानामपिसुंदरी ॥ १४ ॥ नलश्चनरशार्दूलो
 लोकेष्वप्रतिमोभुवि ॥ कंदर्पइवरूपेणमूर्तिमानभवत्स्वयं ॥ १५ ॥ तस्याः समीपेतुनलंप्रशशंसुः कुतूहलात् ॥ नैषधस्यसमीपेतुदमयंतींपुनः पुनः ॥ १६ ॥ त
 योरदृष्टः कामोभूत्शृण्वतोः सततंगुणान् ॥ अन्योन्यंप्रतिकौतियसव्यवर्धतहृच्छयः ॥ १७ ॥ अशक्नुवन्नलः कामंतदाधारयितुंहृदा ॥ अंतःपुरसमीपस्थेवनआ
 स्तेरहोगतः ॥ १८ ॥ सददर्शततोहंसान्जातरूपपरिष्कृतान् ॥ वनेविचरतांतेषामेकंजग्राहपक्षिणं ॥ १९ ॥

॥ १५ ॥ प्रशशंसुः वार्ताहरादतिशेषः ॥ १६ ॥ हृच्छयः कामः ॥ १७ ॥ १८ ॥ जातरूपपरिष्कृतापृष्ठवर्णपक्षान् ॥ १९ ॥